

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **Z. S. i J. S.**,
skazanych z art. 288 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 4 września 2024 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego we Włocławku
z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 320/23,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karach
wymierzonych skazanym w pkt. 1 i 7 części dyspozytywnej wyroku
(tj. za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k.) oraz rozstrzygnięć o karach
łącznych grzywny zawartych w pkt. 4 i 11 sentencji wyroku, i w tym
zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu we Włocławku
do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk Piotr Mirek Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 320/23, Z. S. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 23 kwietnia 2022 roku w W. przy ul. [...] działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, dokonał uszkodzenia mienia - w postaci telefonu komórkowego marki [...] wartości 2500 zł na szkodę D. S.,

to jest występku art. 288 § 1 k.k. i za który – na podstawie art. 288 § 1 k.k., po zastosowaniu art. 37a §1 k.k. – wymierzono mu karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych; ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano tego oskarżonego do naprawienia szkody w $\frac{1}{2}$ części poprzez zapłatę kwoty 1250 zł na rzecz pokrzywdzonej D. S.;

2. w dniu 23 kwietnia 2022 roku w W. przy ul. [...] w lokalu [...] poprzez uderzenie z głowy w twarz D. W. spowodował u ww. obrażenia w postaci stłuczenia nosa, które to naruszyły prawidłowe funkcje narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni;

3. w dniu 23 kwietnia 2022 roku w W. przy ul. [...] w lokalu [...] poprzez kopnięcie w górną część ciała oraz uderzenie w głowę D. S. spowodował u ww. obrażenia w postaci zasinienia i stłuczenia okolicy oczodołowej lewej, które naruszyły prawidłowe funkcje narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni,

tj. ciągu dwóch przestępstw z art. 157 § 2 k.k., za który – na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. – wymierzono Z. S. karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych.

Sąd *meriti*, na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. i art. 91 §2 k.k. w miejsce orzeczonych kar wymierzył oskarżonemu karę łączną grzywny w wysokości 70 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną

kwocie 30 złotych. Ponadto, na podstawie art. 46 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego Z. S. do uiszczenia nawiązek na rzecz pokrzywdzonych D. S. i D. W. w kwotach po 300 złotych.

Tym samym wyrokiem J. S. została uznana za winną tego, że:

1. w dniu 23 kwietnia 2022 roku we W. przy ul. [...] działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą dokonała uszkodzenia mienia - w postaci telefonu komórkowego marki [...] wartości 2500 zł na szkodę D. S.,

tj. występuku art. 288 § 1 k.k., za który – na podstawie art. 288 § 1 k.k. po zastosowaniu art. 37a §1 k.k. – wymierzono jej karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych (pkt 7 sentencji wyroku); ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżoną do naprawienia szkody w 1/2 części poprzez zapłatę kwoty 1250 zł na rzecz pokrzywdzonej D. S.;

2. w dniu 23 kwietnia 2022 roku w W. przy ul. [...] w lokalu [...] poprzez ciągnięcie za włosy, przewrócenie na ziemię oraz kopnięcie w udo D. W. spowodowała u ww. obrażenia w postaci zasinienia uda prawego, które naruszyły prawidłowe funkcje narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni

3. w dniu 23 kwietnia 2022 roku we W. przy ul. [...] w lokalu [...] poprzez kopnięcie w udo D. S. spowodowała u w/w obrażenia w postaci zasinienia, stłuczenia oraz otarcia naskórka uda prawego, które naruszyły prawidłowe funkcje narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni,

tj. ciągu dwóch przestępstw z art. 157 § 2 k.k., za który – na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 §1 k.k. – wymierzono jej karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych;

4. w dniu 23 kwietnia 2022 roku w W. przy ul. [...] w lokalu [...] znieważyla D. S. poprzez użycie wobec niej słów wulgarnych i powszechnie uznanych za obelżywe,

tj. występku art. 216 § 1 k.k., za który wymierzono jej karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych.

Sąd pierwszej instancji, na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. i art. 91 § 2 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych wymierzył oskarżonej karę łączną grzywny w wysokości 90 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 złotych. Ponadto, na podstawie art. 46 § 2 k.k. zobowiązał oskarżoną J. S. do uiszczenia nawiazki na rzecz pokrzywdzonej D. S. w kwocie 300 złotych.

Wyrok Sądu pierwszej instancji nie został zaskarżony przez którąkolwiek ze stron i uprawomocnił się w dniu 15 lipca 2023 r. (k. 235, 241).

Pismem z dnia 20 lutego 2024 r. kasację od ww. wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku, na niekorzyść skazanych, wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając ww. orzeczenie w części dotyczącej orzeczeń o karach wymierzonych skazanym za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. (pkt 1 i 7 części dyspozytywnej wyroku). Podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. art. 37a § 1 k.k., polegającego na wymierzeniu oskarżonym Z. S. i J. S. wyrokiem nakazowym, za przypisane im przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. kar grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł, podczas gdy stosownie do obowiązującego w dacie orzekania brzmienia wskazanego powyżej art. 37a § 1 k.k. wymierzona kara grzywny nie mogła być niższa niż 100 stawek dziennych, to jest wymierzeniu jej poniżej dolnego progu przewidzianego w naruszonym przepisie ustawy karnej, co rzutowało także na wysokość wymierzonych wobec każdego z oskarżonych kar łącznych grzywny, których wymiar – przy prawidłowym zastosowaniu przepisów prawa materialnego – winien znajdować się powyżej kar orzeczonych wobec nich za występki z art. 288 § 1 k.k., jako najwyższych z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa w rozumieniu art. 86 § 1 k.k.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu we Włocławku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 37a § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia przypisanego skazanym przestępstwa z art. 288 § 1 k.k., tj. wynikającym ze zmiany dokonanej przez art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U.2020.1086 ze zm.): „jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, a wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku, sąd może zamiast tej kary orzec karę ograniczenia wolności nie niższą od 3 miesięcy albo grzywnę nie niższą od 100 stawek dziennych, jeżeli równocześnie orzeka środek kamy, środek kompensacyjny lub przepadek”. Dodać jeszcze należy, że aktualna treść tego przepisu wynikająca z treści art. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022.2600) przewiduje dolny pułap kary grzywny na poziomie 150 stawek dziennych.

Przechodząc na grunt realiów procesowych niniejszej sprawy, lektura sentencji zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości co do tego, że wymierzenie skazanym za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. kar grzywny w wysokości 40 stawek dziennych przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. stanowiło rażące naruszenie prawa materialnego, mające – co oczywiste – istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia, prowadząc do wymierzenia Z. i J. S. kary grzywny poniżej progu przewidzianego w ww. przepisie, co miało także znaczenie w zakresie orzekania o karze łącznej grzywny, której granice związane są z wysokością kar jednostkowych, podlegających łączeniu (art. 86 § 1 k.k.).

Konieczne stało się uchylenie wyroku Sądu *a quo* w zakresie orzeczenia o karach wymierzonych skazanym w pkt. 1 i 7 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, a w konsekwencji niezbędne było również uchylenia rozstrzygnięć o karach łącznych zawartych w pkt. 4 i 11 sentencji wyroku, i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu we Włocławku do ponownego rozpoznania, podczas którego Sąd ten będzie miał na uwadze treść art. 37a § 1 k.k. z uwzględnieniem reguły określonej w art. 4 § 1 k.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Tomasz Artymiuk Piotr Mirek Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

[ms]